

Verksamhetsrapport delår 1 2020

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1	Målanalys.....	4
1.1	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor.....	4
1.2	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen.....	11
1.3	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle.....	18
1.4	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov.....	19
1.5	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun.....	21
2	Uppföljning av politiska uppdrag.....	23
2.1	Utbildningsnämnden har i uppdrag att alla elever ska utmanas och klara sin utbildning. Nämnden ges i uppdrag att vidareutveckla resursfördelningssystemet och överväga att förändra den socioekonomiska viktningen så att det ger barn och elever mer likvärdiga förutsättningar att lyckas och så att den mer kompenserar förskolor och skolor med större utmaningar.....	23
2.2	Utbildningsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att alla tillgängliga statsbidrag kan sökas för att stärka kvaliteten.....	24
2.3	Utbildningsnämnden ges i uppdrag att anställa fler vuxenresurser för att avlasta förskollärare och lärare i uppgifter som inte kräver lärarlegitimation. Lärarna ska få mer tid för undervisning. Andelen förskollärare i förskola ska öka i takt med barnens ålder. För de minsta barnen bör flertalet anställda vara utbildade barnskötare.....	24
2.4	ska använda fler metoder för att minska barngrupperna per vuxenresurs (förskolestöd, barnskötare, förskollärare) i förskolan.....	25
2.5	Utbildningsnämnden ges i uppdrag att verka för att höja statusen på våra yrkesförberedande program genom ett ökat samarbete med näringslivet.....	25
2.6	Utbildningsnämnden ska vid såväl ombyggnation som nybyggnation av skolor beakta inkludering och möten mellan elever från olika stads- och kommundelar och socioekonomiska områden för att minska segregationen, öka likvärdigheten och stärka kamrateffekter och måluppfyllelse.....	26
2.7	ges i uppdrag att förstärka elevhälsan och tillsammans med socialnämnden och Region Gävleborg säkerställa samordnade insatser för att förebygga barn och ungas psykiska ohälsa. Särskilt fokus riktas på elever med hög frånvaro.....	26
2.8	Utbildningsnämnden uppdras att avsätta medel ur egen ram motsvarande 2019 års tjänstenivå för arbetet med lärande för hållbar utveckling och sektorns interna miljöarbete.....	27
3	Resultat och investeringar.....	27
3.1	Covid-19.....	29
3.2	Kommunplan 2020.....	29
4	Sammanfattning av de viktigaste händelserna.....	30
5	Förväntad utveckling.....	30

1 Målanalys

1.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämndens/bolagets verksamheter

Pedagogisk omsorg

Föräldrar med barn i pedagogisk omsorg är mycket nöjda med verksamheten. Resultatet har ytterligare förbättrats jämfört med enkäten som genomfördes 2019. Resultatet utgörs nästan helt av svaren från vårdnadshavare med barn i den kommunala verksamheten eftersom det inkom ytters få svar från vårdnadshavare i den fristående pedagogiska omsorgen. Av den anledningen går det inte heller att göra några jämförelser mellan de två grupperna. Resultatet ligger i år så högt på flera frågeområden att det är svårt att ytterligare förbättra dessa. Det finns dock fortfarande en möjlig utvecklingspotential inom följande områden:

- Barns inflytande över den dagliga verksamheten
- Information om verksamhetens mål och arbete
- Säker miljö utomhus

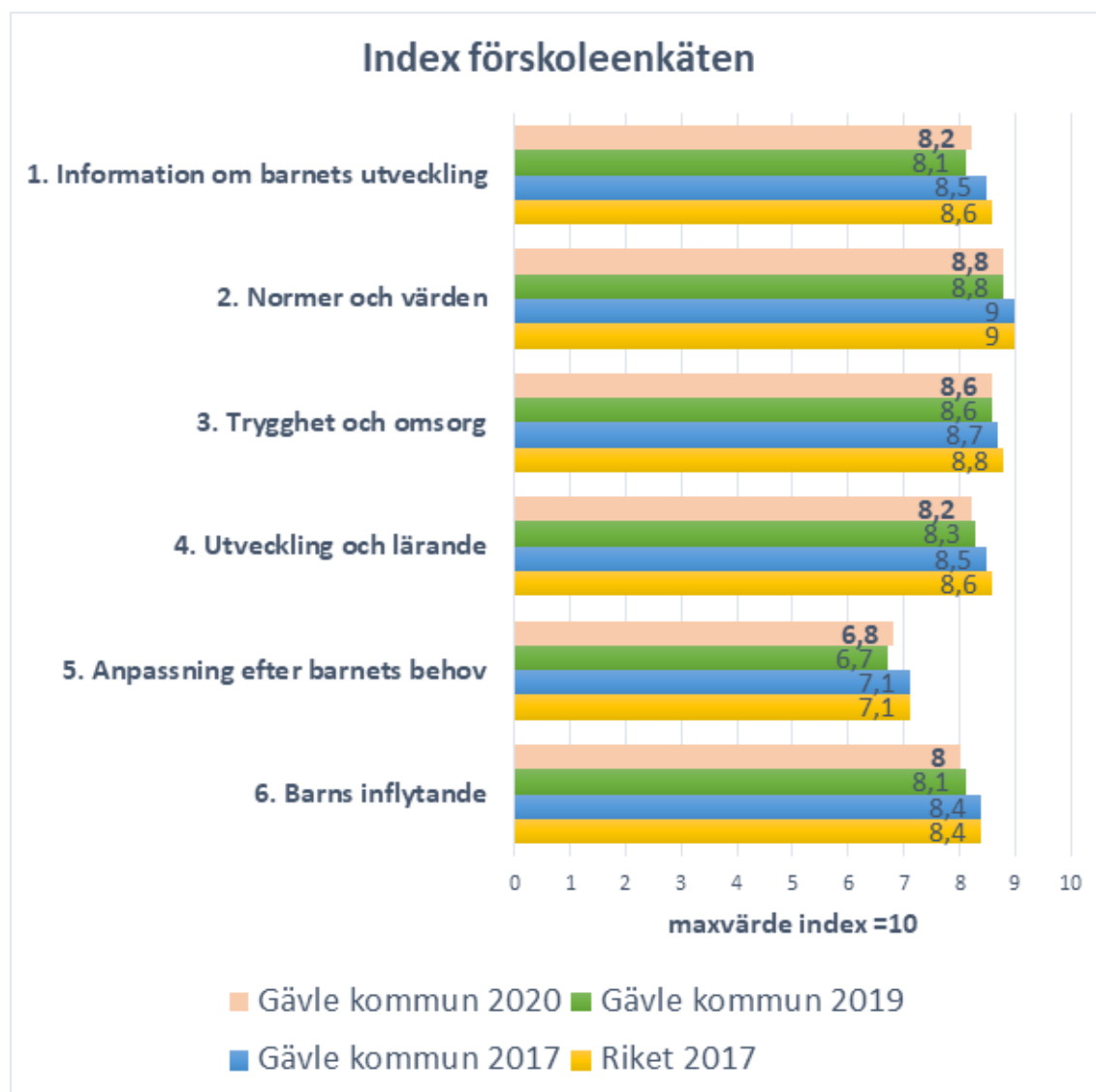
Förskola

Förskoleenkäten

Under februari 2020 har föräldrar med barn i förskola och pedagogisk omsorg i Gävle kommun haft möjlighet att svara på en enkät kring hur de upplever verksamheterna och arbetet som bedrivs i dessa. Svarefrekvens baseras på andel svar av totalt antal inskrivna barn i Gävle kommun för respektive verksamhet. I kommunal förskola är svarefrekvensen 64,6 procent och i fristående förskolan är svarefrekvensen 27,7 procent. För de kommunala förskolorna är svarefrekvensen något högre än föregående år. För de fristående förskolorna har svarefrekvensen försämrats kraftigt, årets svarefrekvens är nästan halverad jämfört med föregående år. I kommunal pedagogisk omsorg är svarefrekvensen 89 procent och i fristående pedagogisk omsorg är svarefrekvensen 16 procent. Den kommunala pedagogiska omsorgen har förbättrat svarefrekvensen med 10 procentenheter jämfört med föregående år. För den fristående pedagogiska omsorgen är andelen svarande fortfarande mycket låg.

Utveckling i förskolan år 2017 - 2020

I diagrammet nedan visas resultat för hur föräldrar med barn i förskolan i Gävle kommun upplever verksamheten utifrån områdena; information om barnets utveckling, normer och värden, trygghet och omsorg, utveckling och lärande, anpassningar efter barnets behov samt barns inflytande.

Resultat för år 2017 - 2020 visas i diagrammet som indexvärden. Ett index är ett sammantaget mått på något man vill mäta, exempelvis ett bedömningsområde. Förskoleenkätens indexvärden konstrueras genom att lägga samman tre påståenden. Indexvärdet är medelvärdet för de tre hopslagna påståendena. Som jämförelsevärde finns resultatet för riket.

Diagrammet ovan visar att föräldrarna upplever att förskolans arbete med normer och värden fungerar bra. Föräldrar upplever i lägre utsträckning att verksamheten anpassas efter barnets behov. Resultatet för de olika indexområdena har förändrats marginellt jämfört med resultat för 2019. För två indexområden har värdet höjts, för två andra områden ligger värdet på samma nivå samt för två indexområden har värdet sjunkit. Resultatet från 2017 är hämtat från enkäten som genomfördes i Skolinspektionens regi. I den undersökningen deltog inte samtliga förskolor vilket innebär att det totala antalet svar var betydligt lägre än i årets enkät. Skolinspektionens enkät var heller inte översatt till andra språk än svenska vilket kan ha påverkat svarsbilden bland föräldrar med annat modersmål.

Vårdnadshavare till flickor är genomgående mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. Endast på en av frågorna är vårdnadshavare till pojkar mer positiva. Spridningen i vilka svarsalternativ som vårdnadshavare till flickor och vårdnadshavare till pojkar har angivit varierat något mellan grupperna. Standardavvikelsen är större på samtliga frågor utom en för pojkggruppen. Skillnaderna i resultat mellan könen är i de flesta fall liten. För några frågor är skillnaden större. Skillnaden i nöjdhet mellan vårdnadshavare till flickor och pojkar är störst för

följande frågor; “Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal på förskolan”, “Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan”, “Jag upplever att mitt barn får tillräckligt stöd på förskolan”. Förutom flickor och pojkar har vårdnadshavarna kunnat markera ett tredje svarsalternativ. Den gruppen är liten, 2,1 procent av vårdnadshavarna har svarat med det alternativet. Resultatet i den gruppen avviker kraftigt från resultatet för både flickor och pojkar. För samtliga frågor är resultatet betydligt lägre.

194 vårdnadshavare har använt ett annat språk än svenska när de svarat på enkäten. Det utgör 5,9 procent av samtliga svar. Det modersmål som använts av flest svarande är arabiska följt av engelska och somaliska. Andelen som svarat på annat modersmål än svenska är betydligt lägre än den faktiska andelen vårdnadshavare med annat modersmål. Förmodligen finns det en betydande grupp vårdnadshavare med utländsk bakgrund som svarar på svenska, men det är ett antagande som inte går att kontrollera eftersom utländsk bakgrund inte efterfrågas i enkätfrågorna. Vid en jämförelse mellan vårdnadshavare som svarat på svenska och de som svarat på ett annat modersmål visar att på de flesta frågor är skillnaden liten. De som svarat på svenska är något mer nöjda, 9 av 18 frågor jämfört med 7 av 18 frågor för vårdnadshavare som svarat på annat modersmål.

För två av frågorna har grupperna samma resultat. Svaret på ett par frågor sticker dock ut för vårdnadshavarna med annat modersmål. De är betydligt mer positiva till att de fått tydlig information om hur det går för barnet på förskolan vid utvecklingssamtalet samt att det upplever att det finns tillräckligt mycket personal på förskolan. Det som sticker ut negativt är att vårdnadshavarna med annat modersmål anger att deras barn inte trivs i förskolan i lika stor utsträckning som vårdnadshavarna som svarat på svenska.

Kompetensförsörjningsplan förskola

Inom förskolan har en partssammansatt arbetsgrupp tagit fram en kompetensförsörjningsplan utifrån uppdraget att andelen förskollärare i förskola ska öka i takt med barnens ålder. För de minsta barnen bör flertalet anställda vara utbildade barnskötare. Planen har utarbetats under första kvartalet 2020, implementeringen av planen kommer att påbörjas så snart det blir möjligt utifrån covid-19.

Kompetensförsörjningsplanen för 2020-2023 bygger på följande:

- Inventera kompetens, lokalisera hög andel respektive låg andel förskolelärare inom förskoleområden och förskoleenheter. Därefter arbeta med att jämna ut kompetensen för att säkerställa att alla barn får den utbildning som de har rätt till i alla förskolor.
- Se över hur nuvarande bemanning påverkas av uppdraget med fler barnskötare i de lägre åldrarna och planera för att successivt rekrytera in fler barnskötare.
- Definiera utbildningsbakgrund för barnskötare, med utgångspunkt i genomgången gymnasieutbildning inom barn- och fritidsprogrammet.
- Tydliggöra uppdragen inom förskolan ytterligare, vilken befattning ansvarar för vad. Detta underlättar även vid rekrytering av rätt kompetens till förskolan.
- Nyttja resurser effektivare, en arbetsgrupp får i uppdrag att titta på att förenkla schemaläggning inom förskolan samt implementera stödsystem. Schemaläggningen ska ge goda planeringsförutsättningar för medarbetare, parallellt med en bra grund för att nyttja kompetenserna utifrån barnens behov.
- Ledarutveckling med inriktning på avtalskunskap och förändringsledning, för att stötta cheferna i förändringsarbetet. Rektorer och biträdande rektorer kommer att bära planen och verka för en god balans gällande kompetens i förskolans verksamhet utifrån de förutsättningar som finns idag och utifrån de utmaningar som kommer i framtiden.
- En kommunikationsplan arbetas fram för att öka insikten om beslut som fattats och förståelse för de utmaningar vi står framför utifrån kompetensförsörjningen inom förskolan.

Grundskoleutbildningen

Arbetet med kraftigt förbättrade resultat

Arbetet för kraftigt förbättrade resultat fortsätter och fokus är även under våren på årskurs 7-9. Med utgångspunkt från höstterminsbetygen möttes rektorer och biträdande rektorer för en

resultatuppföljning och en inledande analys av höstterminsbetygen, prognosen visade att medelmeritvärdet förväntas höjas till sommaren. Ett antal utvecklingsområden diskuterades också:

- Fortsatt fokus på förbättrade resultat för biträdande rektorer, vilket innebär kraftig prioritering av andra arbetsuppgifter.
- Öka likvärdigheten i bedömningar genom gemensamma möten kring samhällsorienterande ämnen samt bedömningskonferenser i svenska som andraspråk, utgångspunkt nationella prov (inte genomförts på grund av covid-19)
- Öka andelen elever med godkända betyg i praktisk-estetiska ämnen genom gemensamma ämneskonferenser (1 ggn/termin med start ht 2020).
- Fortsatt dialog om lösningar på utmaningen med brist på behöriga lärare i vissa ämnen och skolor.
- För att särskilt sätta fokus på den grupp av elever som saknar 1-2 betyg togs uppgifter fram för varje skolenhet. Handlingsplaner upprättas för varje elev i syfte att uppnå godkända betyg i alla ämnen. Arbetet följs upp i samband med resultatuppföljningen efter vårens klass/ämnesprognoser.

Matematikämnet sticker ut negativt och under hösten påbörjades ett arbete för att öka måluppfyllelsen. Några saker som diskuterats är hur vi kan ändra synen på matematik hos elever, vårdnadshavare, lärare och skollärdare - väcka intresse, öka självförtroende och tilltro hos eleverna; övergångarna mellan grundskolan och gymnasiet och hur dessa kan utvecklas; tiden för matematikundervisningen - till exempel satsningar på intensivmatte; lärares kompetens och utveckling i ämnet. För att skapa möjlighet att lära av andra länder om ämnet matematik har en ansökan gjorts om ett EU-projekt för alla skolformer. De länder som ingår i projektet är Estland, Finland och Nederländerna. Projektet är 3-årigt och påbörjas i hösten 2020 om vi tilldelas medel.

Runt sportlovet gjordes resultatprognoser för varje klass, årskurs och ämne. I slutet på april genomfördes en uppföljning av skolornas prognoser och analyser för årskurs 7-9. Skolenheterna beskrev sitt arbete och sina bedömningar bland annat av andelen elever som blir behöriga till ett nationellt program, prognos för eleverna som saknar 1-2 betyg, prioriteringar för ökad måluppfyllelse, frånvaro inklusive eventuellt behov av extra undervisning för elever som varit hemma långvarigt utifrån covid-19.

Skollärdarna gör fortsatt bedömningen utifrån den samlade analysen att måluppfyllelsen kommer att öka jämfört med höstterminsbetygen. Några av de elever som saknade 1-2 betyg vid höstterminen bedöms vid prognosen att få betyg till sommaren, andra elever har tillkommit på den listan och för några elever görs bedömningen att det saknas fler betyg.

Andra yrkeskompetenser för att avlasta lärare

Grundskoleutbildningen har flera olika yrkeskategorier anställda, det är tex elevassistenter, lärarassistenter, elevcoacher, socialpedagoger. Det har ännu inte lett till att lärarna generellt har fått mer tid för undervisning, däremot har de blivit avlastade på andra sätt. Skolverket presenterade i slutet av februari ett material att arbeta med både på huvudmannanivå och skolenhetsnivå, arbetet är ännu inte påbörjat då fokus varit på att hantera covid-19.

Gymnasieutbildningen

Arbete med kraftigt förbättrade resultat

Alla rektorer har haft återkommande klasskonferenser med alla klasser på respektive program för att följa upp elevernas resultat under läsåret. Uppföljning är gjord på individnivå. Alla eleverna har individuella planer och åtgärdsprogram vid behov. Klasskonferenserna har gett verksamheterna en god nulägesbild över elevernas prognos mot målen. Utifrån klasskonferenserna har insatser både på grupp och individnivå satts in. Elevhälsoteamen (EHT) har varit involverade i enskilda elevärenden samt på övergripande nivå. Fokus har varit på årskurs 3 och eleverna på introduktionsprogrammen som arbetar för att nå behörighet till gymnasiet.

För ökad kvalitet i de naturvetenskapliga ämnena och teknikundervisningen har ett projekt på

startat på Polhemsskolan och Vasaskolan. Projektet avslutas i maj 2022 och finansieras av Ljungbergsfonden. Två projektkoordinatorer har utsetts, en på respektive skola. Deras uppdrag under höstterminen 2019 har varit att undersöka nuläge, behov och utvecklingsområden samt initiera aktiviteter som utvecklar undervisningen i dessa ämnen. Målet med projektet:

- Skapa en likvärdig, kvalitativ och relevant naturvetenskap- och teknikundervisning
- Öka självförtroende och intresse för naturvetenskap, teknik och entreprenörskap
- Öka måluppfyllelsen
- Att elever söker natur/teknik/industri-programmen vid högre studier.

Under vårterminen 2020 var en studiedag inplanerad för lärarna att arbeta med denna utveckling. Utifrån covid-19 är studiedagen och dess tänkta innehåll är framflyttad till höstterminen 2020.

Gymnasieskolorna har tillsammans med Stefan Weinholz från Högskolan Dalarna implementerat att genomfört en kulturstudie i två grupper. I grupperna ingår alla rektorer, biträdande rektorer och utvalda karriärlärare. Alla arbetar i par och ska besöka ett program som de inte arbetar på till vardags. Syftet med kulturstudien är att ta fram underlag och en analys som ger insikter och verktyg för att åstadkomma bestående effekter för att kunna förbättra vår måluppfyllelse. Under vårterminen 2020 har den andra gruppen fått redovisa sitt arbete i teamsgrupper utifrån anpassning till covid-19 samt skrivit en rapport. Teamsgrupperna har redovisat gemensamma styrkor och utvecklingsområden på programmen. Det avslutande seminariet för alla involverade i Kulturstudien är framflyttat till hösten 2020 utifrån covid-19. På det avslutande seminariet kommer Stefan Weinholz summera hela Kulturstudien för gymnasieutbildningarna och rektor kommer ges möjlighet tillsammans med sina biträdande rektorer och utvalda karriärlärare diskutera resultatet och vad det innebär för respektive skola. En avslutande rapport som beräknas vara klar till sommarlovet ska skrivas och finnas som underlag till den avslutande träffen och det fortsatta arbetet.

Distansundervisning

Gymnasieskolorna bedriver fjärr- och distansutbildning på gymnasieprogrammen sedan 18 mars. Det sker via en lärplattform med kursrum och informationsrum, som elever och lärare delar. Kommunikation sker även via elevernas skolmail och på skolornas hemsidor. Eleverna och lärarna följer sitt ordinarie schema i realtid. Närvarokontroll sker via videomöten och närvarologg. Närvaron har ökat med distansundervisningen. Eleverna ska fortfarande sjukanmäla sig till Skola 24 vid sjukdom.

Distansundervisningen har kommit igång bra och det finns ett gott samarbete mellan lärarna med många exempel på kreativitet och uppfinningsrikedom. De gemensamma utvecklingsresurserna var inledningsvis stationerade på gymnasieskolorna för att stötta i hur man kan använda tekniken i den nya undervisningssituationen. Eleverna är aktiva och tar ett ansvar för sina studier. Rektorerna stämmer av kontinuerligt i ledningsteamet kring personalläget, om någon behöver stöd för distansarbetet eller frågor kring arbetsmiljön. Rektorerna visar ett gott ledarskap och skapar förutsättningar för pedagogerna att bedriva distansundervisningen. Verksamhetschef och rektorerna har kontinuerliga avstämningar flera gånger i veckan för att stämma av läget och hjälpas åt med gemensamma frågor som dykt upp.

Årskurs 3 har prioriterats för att säkerställa elevernas möjlighet att nå gymnasieexamen. Varje rektor har gjort en plan för respektive program för att säkerställa att eleverna når kunskapskrav och examensmål. I planen har också tagits hänsyn till och säkerställts den garanterade undervisningstiden på respektive program.

Praktiska moment i vissa kurser har varit utmanande, men eftersom övergången till distansarbete skedde i mars, har en stor del av momenten redan klarats av. Huvudmannen fattar vissa undantagsbeslut som gör att elever kan komma in till skolan och genomföra praktiska kursmoment på exempelvis yrkesprogram. Det kan också handla om enskilda elever som behöver visa färdigheter i olika moment för att få betyg. Eleverna följer då ett schema för att minimera risken att sprida smitta. Lokalerna städas extra noga.

Påsklovsskola på distans har erbjudits för eleverna på vissa introduktionsprogram som behöver läsa extra matematik för att nå målen. Polhemsskolan har också haft påsklovsskola för övriga

elever som är i behov av att läsa matematik, svenska eller engelska för att nå sina mål. I första hand fokuserar skolorna på eleverna som går i årskurs 3. En sommarlovsskola planeras på Vasaskolan och Borgarskolan för elever i årskurs 1 och 2. Ambitionen är att eleverna kommer till skolan för genomföra vissa moment som har varit svåra att göra på distans.

Uppföljning av distansundervisningen kommer att genomföras med en SWOT- analys på respektive rektorsområde för att se vilka lärdomar och erfarenheter som kan dras inför framtiden.

Skolinspektionen har gjort en förenklad granskning om hur distansundervisningen fungerar på gymnasieskolorna och har bland annat följt upp Polhemsskolan. Områdena som granskats är distansundervisning, betygssättning och garanterad undervisningstid. Skolan har beskrivit hur arbetet fungerar och vad som utmanar främst kring distansundervisningen och betygssättningen. I Skolinspektionens återkoppling finns två rekommendationer utifrån det som skolan har beskrivit som utmaningar. Skolinspektionen rekommenderar skolan att i ännu större utsträckning tillämpa olika pedagogiska strategier för interaktion och återkoppling för att skapa variation i undervisningen och för att på bästa sätt stödja elever så att de aktivt deltar i distansundervisningen. Skolinspektionen rekommenderar också att rektorn ytterligare stärker samverkan mellan lärare för att hitta en variation i examinationsformer som på ett rättvisande sätt mäter elevernas kunskaper samt ger lärare ett brett och tillförlitligt underlag inför betygssättningen.

Nyanländas lärande

Under våren 2020 har arbetet med nyanländas lärande påbörjats utifrån statsbidraget "Nyanländas lärande". Efter en kartläggning och ansökan under hösten 2019 har en arbetsgrupp tagit fram en planering tillsammans med Skolverket och Nationellt centrum för nyanländas lärande. I projektet deltar även vuxenutbildningen. Utifrån projektplan har medel beviljats och tre personer projektanställts på deltid; processmedarbetare för att utbilda i kartläggningsmaterialet Bygga svenska, processledare för SKUA (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) som genomför utbildning på skolor i samarbete med Nationellt centrum för nyanländas lärande samt en processledare nyanländas lärande med uppdrag främst kring övergångar och överlämningar samt se över framtidsmöjligheter för ungdomar som varit kort tid i Sverige. Uppdraget sker i nära samarbete med studie- och yrkesvägledare för att stötta nyanlända elever med olika valmöjligheter.

Tidsramen för projektet har förskjutits på grund av covid-19. Träffar med Skolverket och Nationellt centrum har ersatts av digitala mötesplatser, men de auskultationerna som skulle genomförts under våren har skjutits till hösten. Tillsammans med Högskolan Dalarna startar en utbildning för en mindre grupp skolledare i augusti. Målet med utbildningen är att ta fram kommunövergripande riktlinjer vad beträffar svenska som andraspråk. Under våren har utbildningar påbörjats i kartläggningsmaterialet – Bygga svenska, på grund av covid-10 har även dessa utbildningar pausats till höstterminen 2020.

Överlämningar och övergångar

En styrgrupp bestående av rektorer och biträdande rektorer från förskolan, grundskolan och gymnasiet har gemensamt utvecklat de rutiner som finns avseende överlämningar och övergångar. Nya rutiner är fastslagna, presenterade för alla skolledare och kommer att användas från maj 2020. Styrgruppen har identifierat tre nycklar till kvalitativa överlämningar. Att *samverkan* fungerar inom och mellan olika skolformer. Att *dokumentationen* håller en god kvalitet och hanteras professionellt. Att *rutinerna* för överlämningar är tydliga för alla.

Utbildningsnämnden har fått information om hur arbetet fortlöper vid sammanträdet i mars.

Övergångar är en process som sker över en längre tid och omfattar alla elever och därmed har en stor variation. Det är något som involverar alla skolenheter och ett utvecklingsarbete med övergångar gagnar därför målet med kraftigt förbättrade skolresultat i alla skolformer.

De mest kritiska övergångarna är från förskola till grundskola, från årskurs 6 till årskurs 7 och från grundskola till gymnasiet. Därför har arbetet med dessa övergångar prioriterats. Rutiner och den dokumentation som krävs avseende övergångarna från förskola till grundskola och från årskurs 9 till gymnasiet är färdigställda och implementerade. Arbetet med övergångarna mellan

årskurs 6 och årskurs 7 pågår. Övergången från förskola till grundskola tar sin utgångspunkt i material som Skolverket tagit fram och innefattar att såväl elever som personal ifrån förskolan besöker grundskolan. Övergången från grundskola till gymnasium utgår ifrån en överlämningskonferens som innefattar såväl fysiska möten som det faktiska överlämnandet av dokumentation. Fristående grund- och gymnasieskolor samt berörda skolor ifrån närliggande kommuner ingår i överlämningskonferensen. Utifrån rådande omständigheter görs överlämningen i år digitalt och överlämningen till IM skjuts till i augusti. Skolledarnas ansvar för att rutinerna följs när det gäller avlämnande och mottagande av elever är tydliggjort.

En uppföljning av hur de nya rutinerna fungerat och om mottagande skolenhet fått den dokumentation som krävs kommer ske under senare delen av hösten.

Analys av indikatorerna

Antal inskrivna barn/årsarbetare i förskolan (kommunala verksamheter) har minskat från 5,4 föregående år, når målvärdet och närmar sig rikets nivå. I riket har antal barn/årsarbetare ökat från 5,1 till 5,2 (kommunala verksamheter).

För **övriga indikatorer** kommer utfall och analyser i delår 2 och årsredovisningen.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Antal inskrivna barn/årsarbetare i förskolan	5,3	 5,3		Uppnås
Förskolan utmanar och stimulerar barnens matematiska utveckling			Ok	Uppnås delvis
Matematiskt tänkande i förskoleklass, andel elever som antas nå målen i åk 3			Ok	Uppnås delvis
Taluppfattning åk 1, andel elever som når mellan eller hög nivå			Ok	Uppnås delvis
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor,		 71,5 %	Ok	Uppnås
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor		 85,8 %	Ok	Uppnås
Elever i åk 9 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor		 84 %	Ok	Uppnås

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Elever i gymnasieskolan med lägst betyget E i matematik 1, kommunala skolor,	—	96,7 %	Ok	Uppnås
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor	—	70 %	Ok	Uppnås
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor	—	81 %	Ok	Uppnås
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år, kommunala skolor	—	70,5 %	Ok	Uppnås

1.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens/bolagets verksamheter

Pedagogisk omsorg

På frågan om vi tryggt kan lämna vårt barn har föräldrar med barn inom den pedagogiska omsorgen ett mycket högt resultat. Sammanställningen visar ett medelvärde på 9,8 där 10,0 är maximalt resultat.

Förskola

På frågan "jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på förskolan" instämmer 84 procent av vårdnadshavarna helt och hållet eller ganska bra på påståendet. Det är en liten förbättring jämfört med föregående år. Fortfarande uppger 11 procent av vårdnadshavarna att de inte vet. Det är något lägre andel jämfört med föregående år, men det finns fortfarande utrymme för att tydligare informera om förskolans rutiner kring arbetet med att förbygga och utreda kränkande behandling.

Närvaro

Personalens och barnens närvaro var lägst i mitten på mars och har sedan ökat stadigt. Personalens närvaro har hela tiden varit högre än barnens. Vid senaste avstämningen i mitten på maj var ca 88 procent av personalen och 84 procent av barnen närvarande. Några områden har förflyttat förskollärare mellan förskolor för att skapa en hållbar organisation. Ingen medarbetare har flyttats mellan förskoleområden. Verksamheten har under hela perioden gått att genomföra.

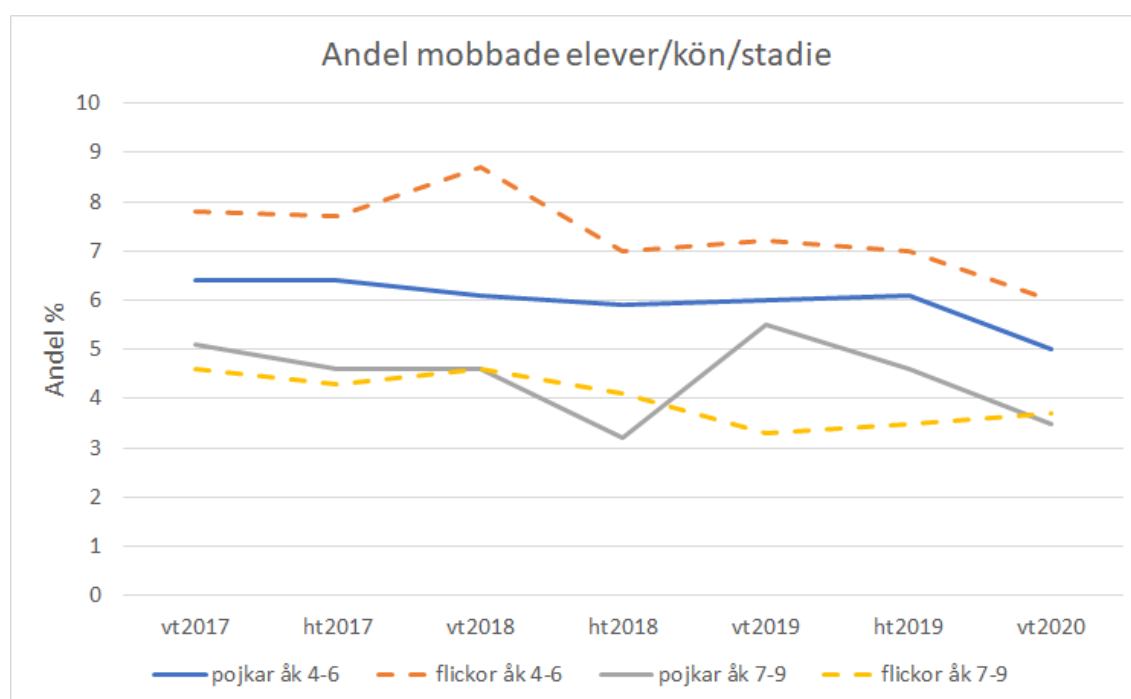
Grundskoleutbildningen

Gävlemodellen

Gävlemodellen används av 33 skolor, varav fem fristående. Flera skolor framhåller arbetet med Gävlemodellen som en framgångsfaktor i arbete med trygghet och mot kränkningar. Skolverkets

nationella undersökning visar att 8,1 procent av eleverna på mellan- och högstadiet är mobbade. I Gävle är motsvarande siffra 4,7 procent (mars-april 2020). Värdet för mobbning är det lägsta uppmätta sedan samtliga skolor ingår i underlaget. Resultatet måste dock tolkas med en viss försiktighet eftersom svarsbortfallet i vårens undersökning är betydligt högre än vad som brukar vara fallet. Detta beror på en betydligt högre frånvaro de veckor som eleverna kunde svara på enkäten på grund av covid-19. Sedan starten hösten 2012 visar mätserier i Gävlemodellen att andelen elever som blivit kränkta på nätet minskat, att andelen elever som sett kränkningar på den egna skolan minskat samt att en lägre andel flickor i årskurs 7-9 blivit utsatta för sexuella trakasserier.

Andelen mobbade i årskurs 7-9 är betydligt lägre jämfört med riket. När det gäller elever i årskurs 4 – 6 ser vi inte samma positiva avvikelse, men även där finns en tendens att andelen mobbade sjunker. I den könsuppdelade statistiken för årskurs 4 - 6 ser vi en tydlig trend. Andelen mobbade flickor i årskurs 4 - 6 ligger högre jämfört med pojkar i samma årskurser.

Sverige har länge haft en relativt låg förekomst av mobbning jämfört med andra länder, men det finns nu flera färskta rapporter som visar på att mobbningen ökar.

Skolverkets rapport "Attityder till skolan" som nyligen publicerades visar en samstämmighet med den statistik som tagits fram genom Gävlemodellens enkäter. Skolverket sammanfattar läget på följande sätt: De yngre eleverna upplever att de blir utsatta för kränkande behandling oftare än de äldre eleverna. Andelen elever som upplever att de någon gång har utsatts för kränkande behandling har ökat sedan 2015. De yngre eleverna känner sig, oftare än de äldre, mobbade av andra elever. Totalt 12 procent av de yngre eleverna känner sig mobbade minst en gång i månaden. Motsvarande andel för de äldre eleverna är 6 procent, vilket är en ökning jämfört med 2015 då andelen var 3 procent. Andelen elever som aldrig känner sig mobbade av andra elever har minskat – för de yngre eleverna från över 70 procent 2015 till 65 procent år 2018, och för de äldre eleverna från nästan 90 procent 2015 till mindre än 80 procent 2018.

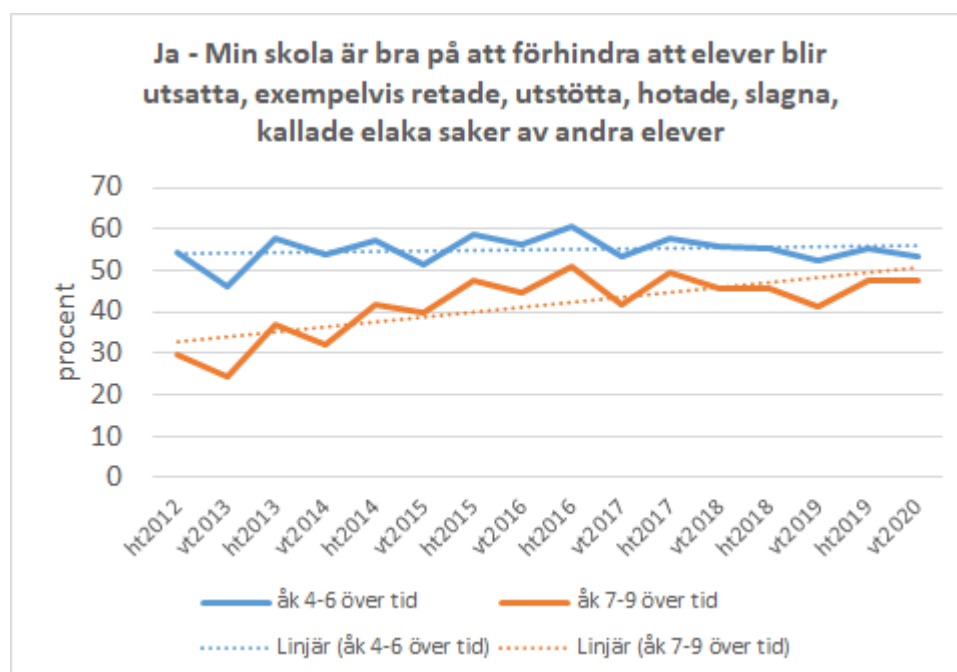
Viktiga grundstenar i Gävlemodellen är att arbetet ska utgå från aktuell forskning och den lagstiftning som gäller. Arbetet ska även utgå från en aktuell nulägesanalys. Ett samarbete i form av ett forskningsprojekt med Högskolan i Gävle har inletts där bilden av en ökad utsatthet för flickor i årskurs 4-6 presenterats. Förhoppningen är att samarbete mellan Utbildning Gävle och högskolan ska leda till fördjupade kunskaper för att ta fram bättre åtgärder/insatser.

Resultatet från den senaste kartläggningen i Gävlemodellen visar på skillnader mellan flickor och pojkar i upplevd arbetsro. Flickor upplever i lägre grad arbetsro än pojkar. Skillnaden finns

redan på mellanstadiet och blir sedan större på högstadiet. För påståendet det är lugnt på de flesta lektioner och jag har fått arbetsro anger 60 procent av pojkarna i årskurs 7-9 att påståendet stämmer exakt eller bra. För flickorna i årskurs 7-9 anger 54 procent att påståendet stämmer exakt eller bra.

För att elever som blivit utsatta eller sett någon annan bli utsatt, ska bestämma sig för att vända sig till och berätta detta för en vuxen är det viktigt att det finns tillitsfulla relationer som skapas av vuxna. Den senaste kartläggningen visar att det även här finns könsskillnader i hur eleverna svarar. 79 procent av pojkarna på högstadiet instämmer exakt eller ganska bra på påståendet "Jag kan prata med lärare eller annan skolpersonal på skolan och känner att de verkligen förstår mig". För flickorna är det 70 procent som svart positivt på frågan.

En fråga som funnits med sedan starten 2012 är *Min skola är bra på att förhindra att elever blir utsatta*. Nedanstående diagram visar till en början en tydlig positiv resultatutveckling för Gävles skolor. De senaste kartläggningarna visar att den positiva utvecklingen stannat av. Statistiken visar även att det fortfarande finns en stor förbättringspotential. Skillnaden mellan könen har dock minskat något sedan den föregående mätningen.

Gävlemodellen är ingen garanti för att mobbning inte kan förekomma på skolan. Men skolorna har bättre förutsättningar att förebygga, minska samt hantera mobbning som uppstår. Skolorna får även långsiktigt stöd för att upprätthålla och utveckla arbetet. Skolinspektionens granskningar i Gävle visar att det är skolor där det finns ett tydligt ledarskap med ett målinriktat kvalitetsarbete kring frågor om trygghet och studiero som lyckas bäst. Uthållighet och gemensamt förhållningssätt är viktiga framgångsfaktorer i detta arbete.

Närvaro

Vid en jämförelse med motsvarande en vecka i slutet på april 2019 är närvaron 2020 något lägre bland eleverna. Tidigare under våren, före påsklovet och då särskilt i mitten på mars var dock närvaron betydligt lägre. Situationen var då ansträngd på främst tre skolenheter eftersom även personalens närvaro minskat kraftigt. I mitten på maj är både elevernas och personalens närvaro ca 92-93 procent. I grundskolan, där det kan finnas elever som är riskgrupper, har närvaron minskat med 11 procentenheter.

Ett antal elever i grundskolan har varit frånvarande under en längre tid och kontakt togs efter påsk med vårdnadshavare för att utröna anledningen till frånvaron. En del av eleverna var och är frånvarande utifrån egen eller vårdnadshavarnas oro för coronasmittan, utan att själva vara sjuka eller ha lättare symptom. Eftersom det i grundskolan råder skolplikt tas i mitten av maj

förnyade kontakter brevlades med både elever (åk 7-9) och vårdnadshavare, med en tydlig påminnelse om skolplikten. I brevet informeras även eleverna (åk 7-9) och vårdnadshavarna om att skolan kommer att kontakta vårdnadshavarna via telefon för att påbörja en planering för återgång till skolan.

Gymnasieutbildningen

Gävlemodellen

Borgarskolan och Polhemsskolan har arbetat med Gävlemodellen. Eleverna har svarat på enkäter under höstterminen och vårterminen. Enkätresultaten har gått igenom på klassrådstitid med eleverna och personalen på APT. Förslag till aktiva åtgärder har tagits fram och trygghetsplanen har upprättats. Huvudmannen har erbjudit stöd i att tolka enkätresultaten samt att upprätthålla trygghetsplan med aktiva åtgärder. Utvärdering av Gävlemodellens insatser och arbetet kommer att ske med all personal i slutet av vårterminen. Huvudmannen har tillsammans med rektorerna tagit fram gemensamma frågeställningar som respektive arbetslag kommer att arbeta med. Rektorerna kommer även följa upp arbete med trygghetsteam och personalutbildarna för att stärka deras uppdrag och roll inom Gävlemodellen.

Vasaskolan har börjat att implementera Gävlemodellen genom att utse trygghetsteam och personalutbildare. Utbildning för denna grupp kommer att ske via distans i maj. Utbildning för all personal på Vasaskolan är planerad till en av studiedagarna i höst där vi har en alternativlösning digitalt beroende på rådande omständigheter. Vasaskolan valde att låta eleverna delta i enkäten under våren för att få ett utgångsvärde för fortsatt arbete.

Kartläggning i Gävlemodellen som genomfördes under mars 2020 för eleverna på gymnasieskolan visade att informationen om enkäten samt rutinerna för genomförandet fungerat relativt väl. Andelen elever som svarade på enkäten var 69 procent vilket får betraktas som tillfredsställande. Vissa skillnader finns dock i genomförandet. Högst svarsfrekvens hade Vasaskolan där andelen svarade låg på 79 procent. Lågst svarsfrekvens hade Polhemsskolan där andelen svarande var 61 procent. Samtliga elever på gymnasieskolan deltog i genomförandet av enkätundersökningen. Enkäten är översatt till fyra språk förutom svenska. Uppföljningen visade att 7 procent av eleverna använt ett annat språk än svenska när de svarat på enkäten. Höstens kartläggning visar att andelen mobbade elever ligger på 3,3 procent vilket är något lägre än för grundskolans årskurs 7-9 (3,7 procent). Det sammanfattande resultatet på gymnasieskolenivå skiljer sig inte så mycket mellan de fyra gymnasieskolorna. Det finns däremot betydande skillnader i resultat på programnivå. En sådan jämförelse ska dock göras med försiktighet eftersom antalet elever på de olika gymnasieprogrammen varierar kraftigt. Kartläggningen visar även att mobbning bland pojkar är något högre än mobbning bland flickor. Det finns en överrepresentation av utsatthet för mobbning i gruppen elever som inte identifierar sig som flicka eller pojke. Kartläggningen visar även att pojkar i större utsträckning än flickor utsätts för fysisk mobbning, medan flickor oftare utsätts för social mobbning, exempelvis social uteslutning. En utmaning för gymnasieskolan är att få eleverna att berätta om sin utsatthet för skolans personal. Kartläggningen visar att endast 18 procent anger detta. Vårens kartläggning visar även att 28 procent av eleverna inte vet eller är osäkra vem de ska prata med på skolan om de själva eller någon annan elev blivit orättvist behandlad av vuxna på skolan. En ytterligare utmaning är att få eleverna att känna sig delaktiga i framtagandet av skolans ordningsregler. 45 procent av eleverna är osäkra på vem som bestämt dessa regler. Bara 21 procent av eleverna anger att detta har skett av lärare och elever tillsammans.

Elevhälsoarbetet

Rektorerna har fortsatt att arbeta med elevhälsoarbetet på respektive rektorsområde där fokus har varit att arbeta med extra anpassningar och särskilt stöd. En av rektorerna har valt att göra en ny organisation med två biträdande rektorer som arbetar med EHT (elevhälsoteamet) och elevhälsofrågor gentemot eleverna i syfte att öka måluppfyllelsen på skolan.

Biträdande rektorer följer upp distansundervisningen med arbetslagsledare och elevhälsan varje vecka, lärare kan vid oro för elevers studiesituation anmäla ärenden till elevhälsan enligt ordinarie rutiner. Vårdnadshavare kontaktas om det behövs. Rektor kan bevilja elever i behov av särskilt stöd att få göra undantag från distansundervisningen, eleven behöver ha ett åtgärdsprogram för att detta ska kunna verkställas.

Det finns utmaningar med distansundervisningen när det gäller elever med diagnos eller som av andra skäl har svårt med struktur, och nu inte har samma kontakt med sina lärare. De behöver särskilt fångas in. Lärarna och elevhälsopersonal försöker ha individuella elevkontakter i till exempel chattfunktionen eller via telefon och mentorerna stämmer av kontinuerligt.

Närvaro

Även under distansundervisningen följer eleverna och lärarna sitt ordinarie schema i realtid. Närvarokontroll sker via videomöten och närvarologg. Eleverna ska fortfarande sjukanmäla sig till Skola 24 vid sjukdom. Närvaron har ökat med distansundervisningen. Generellt kan sägas att närvaron har ökat med mellan 30 och 50 procent på de olika gymnasieskolorna. I gymnasiesärskolan, där det kan finnas elever som tillhör riskgrupper, har närvaron minskat med 4 procentenheter.

Distribution av matlådor

Eleverna har erbjudits beställa matlådor under sin distansundervisning. Alla elever får ett mail varje vecka till sin skolmail med en länk där de kan välja hur många matlådor de vill ha kommande vecka. Eleverna får sedan ett mail med tid och plats för hämtning av matlådorna. Matlådorna hämtas av eleven själv i början av veckan, elev får visa upp ID-kort alternativt skolkort. Utdelningen av matlådorna har skett utomhus och maximalt 50 elever åt gången. Eleverna har skött sig exemplariskt med att hämta ut sina matlådor. Intresset för matlådor har ökat. Det är nu cirka 800 elever som beställer matlådor.

Alternativt studentfirande

Gymnasieskolorna har tillsammans med sina studentkommittéer planerat ett alternativt studentfirande utifrån rådande omständigheter. I planeringen finns klassfotografering, betygs- och stipendieutdelning klassvis samt utspring klassvis. Planeringen kan komma att ändras om Folkhälsomyndighetens rekommendationer förändras.

Elevhälsan

Elevhälsan har en central organisation med medarbetare som arbetar både centralt och vid enskilda skolenheter. Arbetet sker i nära samverkan med det lokala elevhälsoarbetet på förskole- och skolenheterna, som består av pedagoger, specialpedagoger, speciallärare, tal- och språkpedagoger och ibland också socialpedagoger och andra liknande professioner. Även studie- och yrkesvägledare har en viktig roll i främst det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet.

Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för att bemöta/förhindra uppkomst av psykisk- och fysisk ohälsa är ett prioriterat och långsiktigt arbete som ständigt pågår och utvecklas. Utgångspunkten är kraftigt förbättrade resultat för eleverna. Styrgruppen gällande elevhälsoarbetet har arbetat under läsåret och tagit fram till ett förslag som gäller hela Utbildning Gävle. Förslaget innebär en modell hur rektorerna på sina rektorsområden inom alla skolformer ska arbeta med de hälsofrämjande och förebyggande åtgärderna inom sitt elevhälsoteam. I modellen framgår också vilka uppdrag respektive profession har inom elevhälsan. Förslaget presenteras för alla rektorer och ska nu processas samt implementeras för respektive skolform. Rektorerna tillsammans med verksamhetschef ser över kompetensutvecklingsbehovet inom denna insats. Ytterligare ett arbete som startats upp under vårterminen 2020 är att enhetscheferna för kuratorer och skolsköterskor träffar skolornas ledningsgrupper för att öka samverkan och samsyn kring elevhälsoarbetet.

Ett aktivt arbete med planering, genomförande och utvärdering av förebyggande insatser för att främja hälsa- och utveckling är det som identifierats som den starkaste framgångsfaktorn i olika studier. För att ytterligare öka delaktigheten i dessa frågor så har kuratorerna som målsättning att varje terminsstart samtala med skolledningen om hur deras kompetens bäst kan användas för att förbättra det förebyggande arbetet. Ett annat arbete som fungerar väl på vissa skolor men behöver utvecklas på andra är att skolkuratorer och skolsköterskor deltar i analysen av trygghetsenkäten och elevernas måluppfyllelse. Ett utvecklingsområde är också att elevhälsans personal deltar i planering, genomförande och utvärdering av hälsofrämjande insatser.

Mötet med den enskilde eleven kan resultera i ett arbete som är på samma gång förebyggande, åtgärdande och hälsofrämjande. Alla lärare är viktiga resurser i detta arbete. Kuratorernas och

skolsköterskornas arbete utgår ifrån att vara närvarande i skolan och en naturlig samtalspart för eleverna. Arbetet utgår ifrån att den samlade elevhälsan bidrar med sin specifika kompetens utifrån behov.

Skolkuratorer och skolsköterskor deltar regelbundet på samtliga skolors elevhälsoteam (EHT) och kuratorerna deltar med visst intervall på förskolornas EHT. Psykologer deltar på vissa EHT inom grund- och gymnasieskola. På vissa EHT på skolorna ligger fokus på förebyggande och främjande arbete, på andra är det blandat med fokus på åtgärdande. Skolläkarna erbjuder läkarmottagning på samtliga skolor utifrån behov och har en konsultfunktion inom verksamheten. På tre av de mest socioekonomiskt utsatta rektorsområdena har under läsåret 2019/2020 deltagande från psykolog skett på ett strukturerat sätt för att se om detta kan bidra till ökad hälsa och måluppfyllelse.

Det åtgärdande arbetet handlar om att hantera problem eller svåra situationer och kan uppstå på alla nivåer; i organisationen, i en grupp eller kring en individ. Utformning av extra anpassningar och särskilt stöd, utredningar, kartläggningar, konsultationer, handledning, samtal och samverkansmöten är exempel på det åtgärdande arbete som bedrivs. Det åtgärdande arbetet kan göras av elevhälsopersonal och pedagogisk personal samt med hjälp av insatser från externa verksamheter. Någon typ av samverkan är därför vanligt förekommande i det åtgärdande arbetet. Merparten av centrala elevhälsans arbete är åtgärdande. Ett konkret exempel på en gemensam insats är att centralt placerade specialpedagoger, tillsammans med den lokala elevhälsan (specialpedagog, speciallärare) genomför riktade insatser till elever i årskurs 9 i grundskolan och årskurs 3 på gymnasiet som enbart har ett fåtal ämnen kvar innan de når fullständiga betyg.

Roller och ansvar, förutsättningar för ledarskap

Det har bland annat under de kulturstudier som genomfördes inom grundskoleutbildningen hösten 2018 framkommit att det finns befattningar och roller som är otydliga och likartade, men med flera olika namn och beskrivningar. En översyn av befattningar och roller har genomförts i syfte att ta fram uppdragsbeskrivningar som utgår från de behov som finns i organisationen och ska leda till tydligare och mer likvärdiga organisationer; vara ett stöd för skolledare att definiera sitt behov i en befattning samt skapa kravprofiler; beskrivningar som inte är styrande för befattningarna - beslut om innehållet beslutar respektive skolledare. Rollerna som beskrivits är elevassistent; lärarassistent; socialpedagog; kurator. Arbetet är pausat under våren på grund av covid-19 och återupptas till hösten.

Ett kommungemensamt uppdrag "Frigöra tid för chefer" har pågått under hösten 2019 och våren 2020. För att få ett underlag till uppdraget intervjuades ca 30 chefer, bland annat från Utbildning Gävle. Arbetet har utmynnat i fem utvecklingsområden; förenklad vikariehantering; förtydligt ansvar och "måsten"; bättre stöd från befintliga systemlösningar; säkerställa nödvändigt HR-stöd; förenklad introduktion/praktiska lösningar vid nyanställningar. En hel del insatser har redan genomförts utifrån utvecklingsområdena, till exempel förbättring av mall för medarbetarsamtalen, ny riktlinje för chefskap och medarbetarskap, en anställningsguide, översyn av beställningsprocesser inom IT, förbättrade underlag för analys och visualisering av data. På grund av covid-19 återupptas arbetet med utvecklingsområdena till hösten.

Analys av indikatorerna

Trygghetsindex föräldrar förskola: Indexvärdet ligger marginellt högre jämfört med föregående år. Avrundat till en decimal blir dock årets värde detsamma som förra året. Den fråga i index med sämst resultat lyder "*Jag upplever att mitt barns känslomässiga behov (som t.ex. behov av tröst, närhet och bekräftelse) tillgodoses på förskolan*". Resultatet har ändå förbättrats något jämfört med förra årets enkät. Vårdnadshavare till flickor är mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar.

Trygghetsindex förskoleklass: Inget utfall 2020, ny enkät genomförs av Skolinspektionen 2021.

Skolklimatindex grundskola: Indexvärdet är något högre för elever i åk 4-6 jämfört med elever i åk 7-9. Andelen svarande är lägre än tidigare mätningar på grund av frånvaro i samband med covid-19. Detta kan ha påverkat utfallet av resultatet. Inget tidigare resultat finns att

jämföra med, målvärdet uppnås.

Skolklimatindex grundskola: Andelen svarande är lägre än tidigare mätningar på grund av frånvaro i samband med covid-19. Detta kan ha påverkat utfallet av resultatet. Inget tidigare resultat finns att jämföra med, målvärdet uppnås.

Skolklimatindex för gymnasieskola och gymnasiesärskola tas fram till delår 2. Analys av resultat görs i delår 2.

Närvaro: Indikatorer redovisas för helår i årsredovisningen. På grund av rådande pandemi och dess följder kommenteras närvaron hittills under våren för respektive skolform i texten ovan.

Elevhälsa (index) årskurs 9: Analysen gäller resultatet ifrån Skolinspektionens enkät för 2019. Den jämförs med resultatet 2017. Nästa enkät genomförs 2021. Mer än hälften av eleverna beskriver att det stämmer helt och håller eller stämmer ganska bra att *eleverna kan prata med skolsköterskan eller kuratorn/skolpsykolog om de vill, utan det måste ha hänt något allvarligt samt att det är ok att lämna lektionen för detta*. De sammantagna resultaten från Gävle kommun 2019 är nästan identiska med resultaten från 2017. Gävle kommuns resultat följer samma mönster som i riket i övrigt men är konsekvent något högre än riket, vilket beror på ett högre resultat hos pojkar. Den största potentialen för förbättring finns att eleverna tydligare ska uppfatta att *elevhälsogruppen efterfrågar hur deras situation är*.

Elevhälsa (index) årskurs 2 gymnasieskola: Analysen gäller resultatet ifrån Skolinspektionens enkät för 2019. Den jämförs med resultatet 2017. Nästa enkät genomförs 2021. Även på gymnasieskolan är Gävle kommuns resultat 2019 och 2017 nästan identiska. Gävle kommuns sammantagna resultat är lika med riket och det är ett jämt resultat mellan könen. Det finns dock en stor skillnad mellan de olika frågeställningarna där Gävle kommun har ett lägre resultat än riket på frågan om *Elevhälsogruppen frågar eleverna om skol- och livssituationen*. I gengäld har Gävle kommun ett högre resultat än riket på frågeställningarna om *eleverna kan prata med skolsköterskan eller kuratorn/skolpsykolog om de vill, utan det måste ha hänt något allvarligt samt att det är ok att lämna lektionen för detta*. Det behöver dock klarläggas varför ett större antal elever har svarat 'vet ej' på frågan om *det ok att lämna lektionen om man känner ett behov av att träffa skolsköterskan eller kurator*.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Trygghetsindex föräldrar förskola	8,6	 8,7		Uppnås delvis
Trygghetsindex föräldrar förskoleklass		 7,9	Ok	Uppnås
Skolklimatindex grundskola	73	 70		Uppnås
Skolklimatindex grundskola	87	 86		Uppnås
Skolklimatindex gymnasieskola				
Skolklimatindex gymnasiesärskola				
Närvaro grundskolan		 92 %	Större avvikelse	Uppnås ej
Närvaro grundskola			Större avvikelse	Uppnås ej
Närvaro gymnasieskola		 88 %	Ok	Uppnås
Närvaro gymnasiesärskola			Ok	Uppnås

Indikator	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Elevhälsa (index) årskurs 9	6,83	—	7,1	Ok	Uppnås delvis
Elevhälsa (index) årskurs 2 gymnasieskolan	7,3	—	7,4	Ok	Uppnås

1.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Nämndens/bolagets verksamheter

Studie- och yrkesvägledning ska ses som en integreras i undervisningen och hela skolans ansvar. Arbetet fortgår utifrån den huvudmannaplan som utbildningsnämnden beslutat om. Ett konkret exempel på den utveckling som sker inom Utbildning Gävle är att en företrädare från Skolverket nyligen lyfte fram arbetssättet med studie- och yrkesvägledning vid Bergby centralskola som ett positivt exempel vid ett webinarium riktat till studie- och yrkesvägledare. Bergby har använt tid från elevens val för att införa lektioner i Framtidsval i årskurs 7-9. En studie- och yrkesvägledare och en lärare genomför lektionerna, som är uppdelade i tre områden; Utsikt - utbildning, arbetsmarknad, prao och samarbete med arbetslivet; Insikt - självledarskap, normer, värdering och medvetna val; Verktyg - studieteknik, inlärningsstrategier, handlingsplaner i livet och hur man gör när man stöter på hinder. Syftet är att öka elevernas motivation och stärka valkompetensen, responsen från eleverna har varit positiv.

SSA – rikskonferensen som skulle hållits i Gävle mellan 11-13 maj har fått ställas in på grund av covid-19. Temat för konferensen skulle varit framtidens arbetsliv och kompetenskrav utifrån en nationell synvinkel. Tanken var också att konferensen skulle bidra till en fördjupad samverkan mellan Utbildning Gävle, Högskolan i Gävle, Region Gävleborg, Lantmäterimyndigheten och Svenskt Näringsliv. Flera medarbetare från Utbildning Gävle skulle medverkat och lett olika seminarier. Konferensen skulle även ha fungerat som en del i kompetensutvecklingen för ett stort antal medarbetare.

Även praoverksamheten för årskurs 8 har fått ställas in under våren på grund av covid-19. Planeringen av praoverksamheten nästa läsår fortsätter som vanligt och praoverksamheten beräknas kunna genomföras. De elever som inte fått sin praoverksamhet under våren kommer att få ta igen den under hösten.

Verksamheten Trossen, som är en samverkan mellan Gävle kommun, Svenskt Näringsliv och Företagarna Gävle/Gävleborg, planeras i dagsläget att genomföras som vanligt med start höstterminen 2020.

Elever som deltagit i arbetsplatsförlagt lärande följer de beslut som fattas på respektive arbetsplats. I några fall har arbetsgivaren skickat tillbaka eleverna till skolan under rådande omständigheter och rektor har fått ansvaret att ordna andra arbetsuppgifter. Särskilt utsatt har det varit på exempelvis vård- och omsorgsprogrammet där elever inte kunnat tas emot på vissa arbetsplatser, eller på restaurang- och livsmedelsprogrammet där företag har drabbats av permitteringar. Skolan har god kommunikation med handledare på arbetsplatser om hur undervisningstiden fullgörs. Eftersom en stor del av läsårets arbetsplatsförlagda lärande i avgångsklasserna redan hade genomförts innan perioden med distansarbete inleddes, har den garanterade undervisningstiden inte påverkats i så stor utsträckning.

Analys av indikatorerna

Tillit till elevens förmåga, grundskola

Analys av resultatet från enkäten som genomfördes hösten 2019, nytt resultat fås hösten 2021. Indikatorn (indexvärdet) består av tre frågor från Skolinspektionens enkät för elever i årskurs 9. Resultatet för Gävle kommun ligger på samma nivå som riket. I Gävle ligger resultatet för flickor och pojkar på samma nivå. Den fråga som ingår i index där resultatet är lägst är " *Mina lärare får mig att tro på mig själv i mitt skolarbete*". Här instämmer 67 procent av eleverna helt och

hållet eller ganska bra på frågan. Den fråga i index där resultatet är högst är "*Jag kan nå kunskapskraven i skolan om jag försöker*". Här instämmer 91 procent av eleverna helt och hållet eller ganska bra på frågan. Jämfört med enkätresultatet från 2017 har indexvärdet minskat med 0,4.

Tillit till elevens förmåga, gymnasieskola

Analys av resultatet från enkäten som genomfördes hösten 2019, nytt resultat fås hösten 2021. Indikatorn (indexvärdet) består av tre frågor från Skolinspektionens enkät för elever i årskurs 2 på gymnasieskolan. Resultatet för Gävle kommun ligger på samma nivå som riket. I Gävle ligger resultatet för flickor och pojkar på samma nivå. På riksnivå är resultatet högre för pojkar jämfört med flickor. Den fråga som ingår i index där resultatet är lägst är "*Mina lärare får mig att tro på mig själv i mitt skolarbete*". Här instämmer 68 procent av eleverna helt och hållet eller ganska bra på frågan. Den fråga i index där resultatet är högst är "*Jag kan nå kunskapskraven i skolan om jag försöker*". Här instämmer 94 procent av eleverna helt och hållet eller ganska bra på frågan. Jämfört med enkätresultatet från 2017 har indexvärdet ökat med 0,1.

För **övriga indikatorer** kommer utfall och analys i samband med årsredovisningen.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Tillit till elevens förmåga, grundskola	—	7,8	Ok	Uppnås
Tillit till elevens förmåga, gymnasieskola	—	7,7	Ok	Uppnås
Byte föregående år från IM till nationellt program, andel av nybörjare i huvudmannens skolor	—	17 %	Ok	Uppnås
Andel elever på IM som slutfört med examen inom 5 år IM, kommunala skolor	—	17,2 %	Ok	Uppnås
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel (%)	—	73,5 %	Ok	Uppnås

1.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Nämndens/bolagets verksamheter

Digitalisering

Utbildningsinsatser och workshops har skett i verktyg som Inspira (verktyg för digitala prov), Teams och övriga Officeprodukter. Digitala utvecklingsledarna på förskolan har haft två

halvdagsträffar med att synliggöra arbetet med digitala verktyg kopplat till forskning. Säkerhet och dataskyddsfrågor diskuteras kontinuerligt. Webbplatsen Pedagoggen har till syfte att samla tips, råd och inspiration i hur man kan arbeta mer digitalt i samtliga skolformer. Utbildningsfilmer och manualer har tagits fram och publicerats på Pedagoggen och Stream (tjänst för direktuppspelning av video).

Ett arbete har påbörjats för att se över vilken teknik som ska användas som 1:1-enheter inom högstadiet och gymnasiet. De lärplattor som används idag är inte tillräckligt tåliga, vilket innebär fördyringar. Under våren har en uppföljning gjorts hos lärare som arbetat med 1:1 i syfte att undersöka hur dessa enheter (lärplattor/datorer) används i skolan. Undersökningen visar bland annat att enheterna används i mycket stor utsträckning och att lärarna i stort sett är nöjda med tillgång och funktionalitet.

I och med covid-19 har många möten inom Utbildning Gävle ändrat form från fysiska möten till digitala. De gemensamma utvecklingsresurserna har stöttat olika personalgrupper för att komma igång med de digitala alternativen. Erfarenheterna av teknik, tillgång och funktionalitet är mycket goda. Omställningen inom gymnasieutbildningen till fjärr- och distansundervisningen har fungerat mycket bra. Skolledare och lärare och gjort ett mycket stort omställningsarbete på kort tid. Kreativitet och en delakultur har genomsyrat arbetet.

Digital utveckling sker bland annat genom införandet av lärplattformar för skolformerna. En integration av lärplattformen Canvas (grundskola/gymnasieskola) har gjorts under våren efter en del förseningar. På grund av förseningarna och påverkan av covid-19, implementeras inte användningen för elever förrän till höstterminen 2020. Under våren har utbildningsinsatser genomförts med superanvändare och inspiratörer för att säkerställa god beredskap för införandet på skolorna. Arbetet med att upphandla en digital plattform för förskolan fortskrider. I befintliga system finns stöd för ett närvarosystem för förskolan, implementeringen av detta kommer att prioriteras.

Ytterligare utvecklingsinsatser sker genom ett digitalt system för elevärenden och dokumentation (Concure), främst för högstadiet och gymnasieskolorna. En pilot har genomförts på Borgarskolan. Syftet är att underlätta den administrativa bördan för lärare. Gävle kommun är också med i ett rikstäckande arbete med att skapa säker digital överföring av dokument mellan myndigheter. Digitala läromedel, som till exempel en digital bilderbokstjänst för förskolan, upphandlas kontinuerligt. Under våren har arbete startat för upphandling av schemasystem och frånvaroprogram, eftersom de nuvarande avtalen löper ut.

Likvärdiga förutsättningar

Utbildningsnämnden beslutade i december 2019 om internbudget för 2020. I internbudgeten är den socioekonomiska viktningen sänkt för fritidshem till samma nivå som för förskola. Den socioekonomiska viktningen för grundskolan sänktes något. Syftet var att stärka förutsättningarna för grundbemanning på alla grundskolor. I april beslutade regeringen att göra förändringar i Likvärdighetsbidraget som fördelas med hänsyn till antalet elever och elevernas socioekonomiska bakgrund. Tidigare har bidraget kunnat användas för insatser i förskoleklassen och grundskolan, men i och med den föreslagna ändringen kommer huvudmännen redan under bidragsåret 2020 även kunna använda bidraget för nya eller utökade insatser inom fritidshemmet som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen.

I december 2019 beslutade regeringen om ett nytt samlat statsbidrag för karriärsteg för lärare. Satsningen ska stärka kompetensförsörjningen inom skolan genom att öka lärarkyrkets attraktivitet genom bättre villkor samt utvecklings- och karriärmöjligheter. Skolverket har för läsåret 2020/2021 beslutat att Gävle kommun får statsbidrag ur bidragspott 2 som är till för att stärka skolor i mer utsatta områden.

De förändrade förutsättningarna utifrån internbudget och statsbidrag ska följas upp under året för att se om det ger mer likvärdiga förutsättningar och kompenserar förskolor och skolor med större utmaningar.

Lokalplanering

Utbildningsnämndens uppdrag är att alla barn och elever ska utmanas och klara sin utbildning.

Vägledande principer för lokalresursplanering är att organisation och lokaler skall ge förutsättningar för en likvärdig undervisning med hög kvalitet, samt en effektiv användning av tilldelade resurser. Det finns ett strategiskt arbete som säkerställer lokalresurser, som är till största möjliga nytta för verksamheten, till lägsta möjliga kostnad över tid. Det strategiska arbetet grundar sig i lokalutredningar för olika stadsdelar/områden, samt en utredning för gymnasiet och en för särskolan. Dessa lokalutredningar innehåller fakta, analyser och i vissa fall alternativa lösningar om en lösning är förordad. Lokalresursplanen sammanfattar åtgärdsplanerna från de olika lokalutredningarna och beslutas av Utbildningsnämnden årligen. Integration/segregation skall beaktas och genom aktiv lokalplanering och justering av upptagningsområden ska arbetet stödja en bättre integration. Pågående projekt är bland annat nybyggnation av Almgårdens förskola, om- och utbyggnation av Nynässkolan, Solängsskolan och Strömsbro skola.

Under läsåret har Utbildning Gävle och GFAB deltagit i ett arbete kring friytor vid förskolor och grundskolor, som nu utmynnat i riktlinjer för Gävle kommun. Riktlinjerna utgår från översiktsplanens målsättningar, med medger också undantag som då har krav på kvalitetshöjande åtgärder. Riktlinjerna innehåller inget preciserat grundkrav på en minsta fria och ger därmed bättre förutsättningar till byggande av förskolor och skolor även i de centrala delarna av Gävle.

Analys av indikatorerna

För **alla indikatorer** fås utfall och analys i årsredovisningen.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor	—	-1 %	Ok	Uppnås
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, avvikelse från modellberäknat värde	—	3,4 %	Ok	Uppnås
Lika, IT-tempen	—		Ok	Uppnås delvis

1.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Nämndens/bolagets verksamheter

Utbildning, stöd och processledning till verksamheterna

- Stöd i arbetet med LHU (lärande för hållbar utveckling) i särskolan, dialoger med rektor och hållbarhetsombud, samt löpande stöd i olika frågor till alla delar av våra verksamheter, introduktion till LHU för nya biträdande rektorer.
- Avslutande arbete med underlag till skolorna för att kunna hålla i egna elevrådsutbildningar, i samarbete med BIG (Brottsförebyggarna i Gävle).
- Nyhetsbrev till alla pedagoger kring LHU, olika versioner till olika stadier samt till kontaktpersoner för Natur & Miljöboken (mellanstadiet).
- En grundtext om LHU har lagts upp på alla verksamheters hemsidor, med möjlighet att

fylla på med egen information, fortsatt arbete med stadiespecifik LHU-information på Ankaret, på efterfrågan av verksamheterna.

- Inledande möte med Microsoft kring möjligheter att söka deras fondmedel för miljö- och hållbarhetsarbete.
- Enkätundersökning elevers handlingskompetens åk 5 och 9, samt återkoppling av resultatet till lärarna inklusive ett pedagogiskt material.

Samverkan

- Medverkat i arbetet med revideringen av det miljöstrategiska programmet, i arbetet med Kretsloppsplanen samt kring planerna på ett Klimat- och hållbarhetscentrum.
- Fortsatt samarbete kring Hållbarhetspåret med syfte att samla olika aktiviteter som verksamheter inom Gävle kommunkoncern erbjuder barn och elever.
- Deltagande på nationellt chefsnätverk för LHU, LHU-nätverk Gävleborg (där RucX, Högskolan i Gävle är sammankallande) samt EU-projekt School Chance, för hållbara elevresor till och från skolan.
- Fyrens förskola blev utnämnd som en av de tio bästa offentliga köken i hela Sverige på ekologisk mat.

Grön Flagg/Skola för hållbar utveckling

- Under denna period har ytterligare 1 förskola och 2 grundskolor fått hissa flaggan. Här blev Lilla Sättra Grundskola den första grundskolan som fått hissa flaggan.

Gymnasieskolans arbete

Gymnasieskolorna arbetar för att nå grön flaggcertifiering, arbetet drivs av hållbarhetsombuden tillsammans med skolledningen. Varje skola planerar och anpassar detta arbete utifrån vilka program som finns på skolan. Många av arbetslagen arbetar med de globala målen i sin undervisning. Hållbarhetsombuden har kontinuerliga träffar och arbetar tillsammans över skolgränserna för att lära av varandra. Under hösten har det skett en genomlysning av Lärande för hållbar utveckling på en av gymnasieskolorna. Genomlysningen är klar och har kommunicerats med skolledningen. Utifrån covid-19 har inte det skett en gemensam information för all personal. Genomlysningarna på de andra skolorna har inte kunnat påbörjas enligt plan utifrån covid-19. Lärande för hållbar utveckling ska vara en naturlig del i det systematiska kvalitetsarbetet, ett arbete som fortsätter under våren.

Verksamhetscheferna tillsammans med rektorerna utvärderar arbetet kring Lärande för hållbar utveckling i mitten på maj, för att se hur planering behöver göras om inför hösten.

Analys av indikatorerna

Indikatorernas målvärden utgår från och har en progression mot målen i det miljöstrategiska programmet.

Andelen verksamheter som hissats Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling fortsätter öka, målvärdet bedöms nås under året.

Indikatorerna elever med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling inom grundskola och gymnasieskola mäts genom en enkätundersökning till eleverna.

Undersökningen i grundskolan genomfördes för första gången under våren, resultatet är en sammanvägning av årskurs 5 och 9 och når inte målvärdet. Resultatet bör dock tolkas med en viss försiktighet eftersom svarsfrekvensen var låg. Undersökningen i gymnasieskolan görs senare under året.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Andel verksamheter som hissats Grön Flagg eller fått utmärkelsen	64 %	 67 %		Uppnås

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Skola för hållbar utveckling				
Andel elever i grundskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling	52 %	 65 %		Uppnås ej
Andel elever i gymnasieskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling		 65 %	Ok	Uppnås

2 Uppföljning av politiska uppdrag

2.1 Utbildningsnämnden har i uppdrag att alla elever ska utmanas och klara sin utbildning. Nämnden ges i uppdrag att vidareutveckla resursfördelningssystemet och överväga att förändra den socioekonomiska viktningen så att det ger barn och elever mer likvärdiga förutsättningar att lyckas och så att den mer kompenserar förskolor och skolor med större utmaningar.

Uppföljning uppdrag

Utbildningsnämnden beslutade i december 2019 om internbudget för 2020. I internbudgeten är den socioekonomiska viktningen sänkt för fritidshem till samma nivå som för förskola. Den socioekonomiska viktningen för grundskolan sänktes något. Syftet var att stärka förutsättningarna för grundbemanning på alla grundskolor.

I december 2019 beslutade regeringen om ett nytt samlat statsbidrag för karriärsteg för lärare. Satsningen ska stärka kompetensförsörjningen inom skolan genom att öka läraryrkets attraktivitet genom bättre villkor samt utvecklings- och karriärmöjligheter. Det nya statsbidraget är uppdelat i två potter. Bidragspott 1 riktar sig till huvudmän med skolor som bedöms inte ha särskilt svåra förutsättningar och bidragspott 2 riktar sig till huvudmän med skolor med särskilt svåra förutsättningar. Gävle kommun har inte tidigare erhållit statsbidrag för lärare i utanförskapsområden (att se som bidragspott 2). Skolverket har för läsåret 2020/2021 beslutat att Gävle kommun får statsbidrag ur bidragspott 2, ca 5 mnkr, vilket motsvarar 29 förstelärartjänster. Dessa tjänster ska fördelas på följande grundskolor:

- Andersbergsskolan
- Nynässkolan
- Lilla Sätterskolan
- Stora Sätterskolan
- Staffansskolan

I april beslutade regeringen att göra förändringar i Likvärdighetsbidraget som fördelas med hänsyn till antalet elever och elevernas socioekonomiska bakgrund. Tidigare har bidraget kunnat användas för insatser i förskoleklassen och grundskolan, men i och med den föreslagna ändringen kommer huvudmännen redan under bidragsåret 2020 även kunna använda bidraget

för nya eller utökade insatser inom fritidshemmet som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen.

De förändrade förutsättningarna utifrån internbudget och statsbidrag ska följas upp under året för att se om det ger mer likvärdiga förutsättningar och kompenserar förskolor och skolor med större utmaningar. Utifrån uppföljning kan nämnden besluta om eventuella förändringar som behövs.

2.2 Utbildningsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att alla tillgängliga statsbidrag kan sökas för att stärka kvaliteten.

Uppföljning uppdrag

Alla tillgängliga statsbidrag söks. Uppdraget är därmed genomfört.

2.3 Utbildningsnämnden ges i uppdrag att anställa fler vuxenresurser för att avlasta förskollärare och lärare i uppgifter som inte kräver lärarlegitimation. Lärarna ska få mer tid för undervisning. Andelen förskollärare i förskola ska öka i takt med barnens ålder. För de minsta barnen bör flertalet anställda vara utbildade barnskötare.

Uppföljning uppdrag

Inom förskolan har en partssammansatt arbetsgrupp tagit fram en kompetensförsörjningsplan utifrån uppdraget att andelen förskollärare i förskola ska öka i takt med barnens ålder. För de minsta barnen bör flertalet anställda vara utbildade barnskötare. Planen har utarbetats under första kvartalet 2020, implementeringen av planen kommer att påbörjas så snart det blir möjligt utifrån covid-19.

Kompetensförsörjningsplanen för 2020-2023 bygger på följande:

- Inventera kompetens, lokalisera hög andel respektive låg andel förskolelärare inom förskoleområden och förskoleenheter. Därefter arbeta med att jämna ut kompetensen för att säkerställa att alla barn får den utbildning som de har rätt till i alla förskolor.
- Se över hur nuvarande bemanning påverkas av uppdraget med fler barnskötare i de lägre åldrarna och planera för att successivt rekrytera in fler barnskötare.
- Definiera utbildningsbakgrund för barnskötare, med utgångspunkt i genomgången gymnasieutbildning inom barn- och fritidsprogrammet.
- Tydliggöra uppdragen inom förskolan ytterligare, vilken befattning ansvarar för vad. Detta underlättar även vid rekrytering av rätt kompetens till förskolan.
- Nyttja resurser effektivare, en arbetsgrupp får i uppdrag att titta på att förenkla schemaläggning inom förskolan samt implementera stödsystem. Schemaläggningen ska ge goda planeringsförutsättningar för medarbetare, parallellt med en bra grund för att nyttja kompetenserna utifrån barnens behov.
- Ledarutveckling med inriktning på avtalskunskap och förändringsledning, för att stötta cheferna i förändringsarbetet. Rektorer och biträdande rektorer kommer att bära planen och verka för en god balans gällande kompetens i förskolans verksamhet utifrån de förutsättningar som finns idag och utifrån de utmaningar som kommer i framtiden.
- En kommunikationsplan arbetas fram för att öka insikten om beslut som fattats och förståelse för de utmaningar vi står framför utifrån kompetensförsörjningen inom förskolan.

Grundskoleutbildningen har flera olika yrkeskategorier anställda, det är till exempel elevassistenter, lärarassistenter, elevcoacher, socialpedagoger. Det har ännu inte lett till att lärarna generellt har fått mer tid för undervisning, däremot har de blivit avlastade på andra sätt.

Skolverket presenterade i slutet av februari ett material att arbeta med både på huvudmannanivå och skolenhetsnivå, arbetet är ännu inte påbörjat då fokus varit på att hantera effekterna av covid-19.

2.4 ska använda fler metoder för att minska barngrupperna per vuxenresurs (förskolestöd, barnskötare, förskollärare) i förskolan.

Uppföljning uppdrag

I förskolan skapas olika konstellationer av grupper, med målet att alltid dela in och skapa mindre sammanhang för barnen. Denna medvetna indelning baseras på barnens olika åldrar, barns intressen och arbetet med förskolans läroplansmål. Där det finns ett förskolestöd frigörs tid för förskollärare att ägna sig åt sitt undervisningsuppdrag istället för att plocka i och ur diskmaskiner, hänga kläder i torkskåp och andra praktiska sysslor.

Förskolans pedagoger har bra rutiner att planera gruppernas sammansättning och storlek utifrån givna ramar, barns behov och förutsättningar med lokaler. Barnen delas upp i mindre grupper större delen av dagen. Exempelvis väljer medarbetarna att arbeta i ett stort arbetslag och gemensamma lokaler, barn och pedagoger grupperar sig i olika mindre grupper. Fördelarna är bland annat att alla barn är trygga med flera vuxna, vilket minskar sårbarheten vid pedagogers frånvaro.

2.5 Utbildningsnämnden ges i uppdrag att verka för att höja statusen på våra yrkesförberedande program genom ett ökat samarbete med näringslivet.

Uppföljning uppdrag

Utbildning Gävle har arrangerat Infokväll, Gymnasiemässa samt Öppet hus för grundskoleeleverna där de har givits möjligheten att få information om programmen, träffa personal och elever samt titta på skolornas lokaler för att väcka intresset för yrkesprogrammen. Eleverna har erbjudits att vara med på "Elev för en dag", där de får vara med en skoldag på programmet.

Yrkesprogrammen har programråd, APL (arbetsplatsförlagt lärande)-kontakter, möten med grossister kontinuerligt under året. Nedan kommer några exempel på samarbeten med näringslivet:

- Bygg- och anläggningsprogrammet är "Branschrekommenderad skola" (BYN). En av lärarna är med i det nationella programrådet. En branschdag genomfördes tillsammans med 14 företag.
- VVS- och fastighetsprogrammet är "Förstklassig skola"(VVSYN) och utsedd till Sveriges bästa Kylskola.
- Industritekniska programmet samarbetar med Teknikcollege. Vi har valt att marknadsföra programmet gemensamt med Teknikcollege samt med Gävle och Sandvikens industriprogram.
- El och energiprogrammet samarbetar med Teknikcollege inom Automationsinriktningen. De samarbetar med företaget RCO om att få möjlighet att certifiera elever i larm- och passagesystem samt projektet "girlpower" för att få fler tjejer att välja programmet. El- och energiprogrammet samarbetar med Microsoft om

utrustning och har möten med olika företag i regionen om kvalitativa APL-platser.

2.6 Utbildningsnämnden ska vid såväl ombyggnation som nybyggnation av skolor beakta inkludering och möten mellan elever från olika stads- och kommundelar och socioekonomiska områden för att minska segregationen, öka likvärdigheten och stärka kamrateffekter och måluppfyllelse.

Uppföljning uppdrag

Utbildningsnämndens uppdrag är att alla barn och elever ska utmanas och klara sin utbildning. I utbildningsnämndens lokalresursplan beskrivs det strategiska arbetet och den långsiktiga planeringen för om- och nybyggnation av nämndens lokaler. Vägledande principer för lokalresursplanering är att organisation och lokaler skall ge förutsättningar för en likvärdig undervisning med hög kvalitet, samt en effektiv användning av tilldelade resurser.

Det finns ett strategiskt arbete som säkerställer lokalresurser, som är till största möjliga nytta för verksamheten, till lägsta möjliga kostnad över tid. Det strategiska arbetet grundar sig i lokalutredningar för olika stadsdelar/områden, samt en utredning för gymnasiet och en för särskolan. Lokalresursplanen sammanfattar åtgärdsplanerna från de olika lokalutredningarna och beslutas av Utbildningsnämnden årligen. Integration/segregation skall beaktas och genom aktiv lokalplanering och justering av upptagningsområden ska arbetet stödja en bättre integration.

2.7 ges i uppdrag att förstärka elevhälsan och tillsammans med socialnämnden och Region Gävleborg säkerställa samordnade insatser för att förebygga barn och ungas psykiska ohälsa. Särskilt fokus riktas på elever med hög frånvaro

Uppföljning uppdrag

Elevhälsan har en omfattande samverkan och är drivande i det brottsförebyggande arbetet inom BIG (Brottsförebyggarna i Gävle). Elevhälsan deltar aktivt i ett antal samverkansforum inom Gävle kommun såsom våldspreventivt arbete, förebyggande av våld i nära relationer och tryggare Gävle. Elevhälsan är del av operativa välfärdsgrupper som arbetar under Länsledningen, vilket utgör basen för samverkan kring sociala frågor i Gävleborg. Arbetet innebär samordning av arbetet med att förebygga den psykiska ohälsan. Elevhälsan deltar även i den så kallade MYSAM samverkan där fokus är individer från 16 år, arbetet utgår ifrån resultaten av en ej ännu publicerad studie av den psykiska ohälsan i Gävle som Region Gävles forsknings- och utvecklingsenheten sammanställt. Mer operativt är samverkan med Habiliteringen och Barn- och ungdomspsykiatrien inom regionen viktig. Tillsammans med regionen har Utbildning Gävle utvecklat mallen för remisser. Utbildningen av samtalsledare för SIP-möten (samordnad individuell plan, ska upprättas tillsammans med brukare om insatser från både skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård behöver samordnas) har förbättrats.

2.8 Utbildningsnämnden uppdras att avsätta medel ur egen ram motsvarande 2019 års tjänstenivå för arbetet med lärande för hållbar utveckling och sektorns interna miljöarbete.

Uppföljning uppdrag

Medel är avsatta, uppdraget är genomfört.

3 Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall 2020-04- 30	Utfall 2019-04- 30	Budget 2020-04- 30	Budget helår 2020	Prognos helår 2020
Verksamhetens intäkter	119,6	117,4	117,0	349,6	349,8
Personalkostnader	-546,5	-545,9	-558,5	-1 687,4	-1 678,5
Övriga kostnader	-365,4	-364,4	-368,1	-1 093,2	-1 102,0
Avskrivningar/nedskrivningar	-7,0	-7,0	-6,5	-19,5	-18,6
Internränta	-0,3	-0,4	-0,3	-0,9	-0,8
Resultat före kommunbidrag	-799,6	-800,3	-816,4	-2 451,4	-2 450,1
Kommunbidrag	816,9	795,5	816,9	2 451,4	2 451,4
Årets resultat	17,3	-4,8	0,5	0,0	1,3
Investeringar	6,2	5,3	11,0	32,9	31,4
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	

PERIODENS RESULTAT

Utbildningsnämndens resultat efter första tertialet blev +17,3 mnkr. Budgetavvikelsen uppgår till +16,9 mnkr.

Intäkterna till och med april avviker mot budget med +2,6 mnkr. Det som avviker är driftbidrag, det finns dels negativa avvikelser på statsbidrag där det ännu inte kommit något beslut om beloppet, därav finns inte statsbidraget med i redovisningen. De flesta statsbidrag beräknas enligt budgeten i prognosen. Det som avviker positivt är bland annat Erasmus-projekt som inte är budgeterade och återfinns som en kostnad på annan resultatrad. Även asyl/etableringsersättningen uppvisar en positiv avvikelse.

Kostnaderna avviker mot budget med +14,2 mnkr. Personalkostnadernas positiva avvikelse beror på ej tillsatta tjänster samt sjukfrånvaro/VAB. Sjukfrånvaron/VAB ökade under mars månad och det har inte ersatts eller behövs ersättas med vikarier i samma utsträckning på grund av en högre frånvaro på barn/elever. Under april har dock närvaron på medarbetare ökat på gymnasieskolorna och grundskolorna. Något högre frånvaro jämfört med tidigare år samma period för förskolan.

Köp av verksamhet avviker med -7,5 mnkr. En viss del avser extraordinära tillägg, men största delen är ökade ersättningar till fristående verksamheter och interkommunala kostnader. Kostnader för ca 1 mnkr avser 2019. Avvikelsen beror dels på vilken metod vi har för att periodisera dessa kostnader, men till största delen beror det på att det är fler elever i fristående verksamheter eller andra kommuner än budgeterat under våren, då främst inom grundskolan. Hösten kommer förhoppningsvis se bättre ut.

Det avviker även positivt på städkostnader, till del handlar det om storstädkostnader som ligger periodiserade med 1/12 över året, kostnaden för storstäd kommer uppstå när den utförs.

Livsmedel/måltider har en positiv avvikelse med +5,3 mnkr. Det beror på den högre frånvaron som finns hos våra barn/elever, men också att gymnasiet från den 18 mars distansundervisar sina elever. Polhemsskolan serverar fortfarande mat till ca 50 elever som har sin undervisning på skolan och det delas ut i snitt ca 600 matlådor till elever som har distansundervisning. Det finns fortfarande kostnader för måltider på gymnasiet med inte i den utsträckning som normalt. Det levereras drygt 3500 portioner/dag till gymnasieskolorna i normala fall.

Kommunala skolverksamheterna

Förskolan

Förskolans resultat per april uppgår till +4,1 mnkr, med en budgetavvikelse på +2,6 mnkr. Personalkostnaderna avviker med +0,8 mnkr. Under andra halvan av mars och hela april månad har det varit en högre frånvaro bland medarbetarna och få vikarier har tillsatts, eftersom antalet barn i verksamheten var ännu färre. Detta är en effekt av covid-19. Det finns effektiviseringar på personal som ännu inte är genomförda inom pedagogisk omsorg. Kostnaderna för livsmedel/måltider avviker med +2,0 mnkr. Det har påbörjats ett arbete kring uppföljning av måltidskostnaderna för att ge rektorerna ett bättre analysverktyg vid frånvaro och då aktivt kunna gå in och styra dessa kostnader. Måltid/livsmedelskostnaderna har därför kunnat minskats under rådande situation inom förskolan. Pedagogisk omsorg kommer ha utmaningar att få ihop ekonomin i år, bland annat genom utmaningar i organisationen. En utredning pågår om hur organisationen ska formas på ett hållbart och långsiktigt sätt.

Grundskolan

Resultatet för grundskolan är +10,4 mnkr och en budgetavvikelse på +7,8 mnkr. På intäktssidan är elevpengen något högre än budgeten, vilket beror på ett högre antal elever i åk F-9 och färre i fritidshem och fritidsklubb. Några statsbidraget är inte inräknade i utfallet, detta beror främst på att beloppen ännu inte är kända. Grundskolan kommer tappa statsbidrag mot budget för lärarassistenter, detta på grund av förändringar i regeringens budget. Personalkostnaderna är den post som avviker mest från budgeten +6,6 mnkr, vilket beror på vakanta tjänster och VAB/sjukfrånvaro. Det tillsatts inte heller vikarier i samma utsträckning utifrån högre frånvaro bland eleverna under mars och april. Den höga frånvaron hos eleverna gör att även kostnaderna för måltider har minskat under mars och april. Elevernas närvaro ser dock ut att stabilisera sig under maj/juni.

Gymnasieskolan

Resultatet för gymnasieskolan per april är +6,6 mnkr, det är en avvikelse med +7,8 mnkr. Samtliga skolenheter redovisar en positiv avvikelse. Försäljningsintäkterna avviker med 0,4 mnkr vilket beror på att caféer är stängda på grund av distansundervisning. Personalkostnaderna avviker positivt med +2,7 mnkr. Detta beror i huvudsak på ej tillsatta tjänster och VAB/sjukfrånvaro. Skolorna har haft en hög sjukfrånvaro/VAB till och med mars som ger ett överskott inom personalkostnader då vikarier inte tagits in i samma utsträckning. Personalens frånvaro har dock minskat betydligt i och med övergången till distansundervisning, eftersom lärarna kan arbeta hemma med lättare förkylningssymtom. På grund av distansundervisning från och med 18 mars för flertalet elever har måltidskostnaderna minskat. Avvikelse till och med april är +2,5 mnkr. Även övrigt material har minskat något på grund av distansundervisningen.

Elevhälsan

Resultatet per april för Elevhälsan uppgår till 0 mnkr. Budgetavvikelsen är -0,2 mnkr. Intäkterna avviker med +0,1 mnkr. Kostnaderna avviker med -0,3 mnkr.

ÅRSPROGNOS

Årsprognosen för utbildningsnämnden beräknas till +1,3 mnkr. Till stor del beror detta på rådande pandemi. Gymnasiet lämnar en prognos på +4,8 mnkr, där måltidskostnaderna beräknas vara +3,9 mnkr mot budgeterat och personalkostnaderna +2,8 mnkr. I beräkningen har det antagits att gymnasieskolan ska ha distansundervisning fram till sommaren. Övriga

verksamheter ser effekter av covid-19 i form av lägre personalkostnader och mindre måltidskostnader.

Effekten på år är svår att räkna på i dagsläget, med en ökad närvaro under slutet av april både vad gäller medarbetare och elever. Det kommer under året att vara ett underskott på den köpta verksamheten, vilket beror på lägre budgeterad volym på grundskolan än utfallet. Pedagogiska omsorgen prognostiserar ett underskott med 1,5 mnkr. Detta beror på att verksamheten kommer ha utmaningar att anpassa sin organisation till budget under året.

Inga aviserade statsbidrag specifikt till skolan/utbildning finns i dagsläget utifrån coronapandemin. Däremot har det aviserats att statsbidraget för lärarassistenter kommer halveras under året, från 8 mnkr till 4 mnkr. Tre statsbidrag kring karriärtjänster har slagits ihop, sammantaget innebär det att Gävle kommun kommer få ca 4 mnkr till.

De åtgärder för effektiviseringar som ligger på utbildningsnämnden under 2020 kommer inte alla ge effekt under året. Vissa åtgärder pågår det kommunövergripande översyner kring och dessa kommer inte ge de tänkta effekterna i år. Bedömningen är ändå att verksamheten kommer kunna hitta andra åtgärder så att utbildningsnämnden kan redovisa ett noll-resultat när året är slut. Osäkerhet finns dock för eventuella covid-19-effekter.

ÅRETS INVESTERINGAR

Årets investeringsbudget är 32,9 mnkr. Till och med april månad har utbildningsnämnden investerat för 6,2 mnkr. Prognosen för investeringar är 31,5 mnkr under året.

3.1 Covid-19

Vilka åtgärder som nu genomförs för att hantera Covid-19 samt dess ekonomiska effekter

Effekterna av extern påverkan pga Covid-19 (minskade intäkter, större behov av försörjningsstöd osv). Med en beskrivning av omvärldsfaktorer för innevarande år och kommande år.

De åtgärder som genomförs för att hantera covid-19 är att distansundervisning bedrivs i stor utsträckning på gymnasieskolan. Undantagsbeslut har fattats för vissa elever som fortfarande får sin utbildning i skolans lokaler och för vissa elever i årskurs 3 som kommer till skolan och gör en del praktiska och andra moment, som inte går att genomföra på distans.

I förskolan och grundskolan pågår verksamheten som vanligt. Det har dock varit ett lägre antal barn/elever under mars, april och då särskilt i några områden.

Den ekonomiska effekten för covid-19 är positiv för utbildningsnämnden. Dels handlar det om lägre kostnader för måltider för alla verksamheter, eftersom gymnasiet har distansundervisning och det varit en högre frånvaro av elever inom förskolan och grundskolan under främst andra halvan av mars och i april. Det innebär även en positiv effekt på personalkostnaderna, där det varit en högre frånvaro under mars och april. Den högre frånvaron beräknas minska efter sommaren. Övriga kostnader kommer att minska främst på gymnasieskolan. Det är svårt att lägga en ekonomisk effekt på personalkostnaderna, eftersom det är svårt att avgöra vad som beror på covid-19. Kostnader för måltiderna för gymnasiet beräknas fram till sommaren minska med ca 3,5 mnkr.

3.2 Kommunplan 2020

Hur kan nämnd och sektor säkerställa att förmågan till pågående eller planerat effektiviseringsarbete genomförs

Kommer effektiviseringsarbetet att försenas och vad ger det för ekonomiska effekter

De åtgärder för effektiviseringar som ligger på utbildningsnämnden under 2020 kommer inte alla ge effekt under året. Vissa åtgärder pågår det kommunövergripande översyner kring och

dessa kommer inte ge de tänkta effekterna i år. Bedömningen är ändå att verksamheten kommer kunna hitta andra åtgärder så att utbildningsnämnden kan redovisa ett noll-resultat när året är slut.

4 Sammanfattning av de viktigaste händelserna

- Under våren har pandemin påverkat verksamheterna starkt, men verksamheten har ändå gått att genomföra med god kvalitet. Gymnasieskolan genomför i stort sett all undervisning på distans och har så gjort sedan 18 mars. I förskolan och grundskoleutbildningen ökade frånvaron under en period kraftigt bland barn och elever, men också bland personal. Mycket fokus har fått läggas hos huvudmannen och i verksamheterna på att hantera effekterna av pandemin. Det innebär att en del insatser och utvecklingsarbeten fått skjutas på framtiden.
- Gävle växer, enligt befolkningsprognoserna ökar antalet barn och ungdomar i åldern 1-19 år kraftigt fram till 2030. Behovet av lokaler för Utbildningsnämndens verksamheter är därmed fortsatt stort, särskilt i de centrala delarna av Gävle, där den största befolkningsökningen sker enligt översiktsplanen. I planeringen av lokaler behöver förutsättningarna för likvärdig, kvalitativ utbildning finnas med, det handlar både om placering av och storleken på verksamheterna.
- Kompetensförsörjningen är fortsatt en utmaning utifrån legitimationskraven i skollagen och bristen på lärare. Många olika insatser pågår både för att attrahera, behålla och utveckla lärare. Insatser pågår också för att avlasta lärare arbetsuppgifter som kan utföras av andra yrkeskategorier.

5 Förväntad utveckling

- Gävle växer och behovet av lokaler för utbildningsnämndens verksamheter är därmed fortsatt stort, särskilt i de centrala delarna av Gävle.
- Att behålla små förskole/skolenheter är kostnadsdrivande. Övriga förskolor/grundskolors förutsättningar påverkas när resurser behöver styras till att bibehålla små förskole/skolenheter.
- Näst största intäkten för utbildningsnämndens är de riktade statsbidrag. Dessa ökar varje år och vissa ställer krav på egenfinansiering och är avsedda att användas för ökad kvalitet i verksamheten. Det är en utmaning för verksamheten att utföra verksamhet efter hur utformningen på statsbidragen förändras med tiden.
- Höga krav ställs på personalplanering utifrån ökade behörighetskrav, kravet på lärarlegitimation och kommande generationsväxling. Satsningar krävs på vidareutbildning för breddad behörighet och legitimation samt inom vissa bristyrken behövs överanställningar. Kompetensförsörjningsinsatserna innebär utökade kostnader. En stark konkurrenssituation kan också påverka lönebildningen.